

Karin Fossum: Se dig icke om

1999

Norskt original Se deg icke tilbake (1996)

Det första man upptäcker är att dennes första bok "Evas öga" slutade med en verklig "Cliffhänger". Ett nytt fall: "Sex år gammal flicka, Ragnhild Album" är försvunnen få väg hem från att ha sovit över hon en kompis i grannskapet. Hon drog en rosa dockvagn med en skrikdocka i. (208-09)

Finns andra antydningar "metabudskap", s 171 Sejer letar i frysen efter mat. Hittar "ett litet paket märkt 'bacon'". Han ler "lite eftersom det påminner honom något".

"Se dig icke om" börjar med detta som visar sig ha en helt oskyldig och lycklig upplösning.

Kompisen heter Marthe. Walther Isaksen är en granne. Mamman heter Irene Album. Hennes make är i Narvik på övning. Torbjörn Haugen leder styrkan som letar efter Ragnhild.

Pojken, en mongoloid, som plockat upp henne i sin bil. Han heter Raymond Låke och bor med sin sängliggande far.

Kommissarie Konrad Sejer är där liksom Karlsten.

Ragnhild har sett en död kvinna ligga naken vid Ormetjern.

Sejer tar sig dit tillsammans med Jacob Skarre, en ung lockig konstapel. Hon ligger på sidan, naken förutom en jacka slängd över överkroppen. Hennes övriga kläder ligger i en välordnad hög bredvid. I fickan på jackan finns en godispåse och en reflex.

Hon heter Annie Sofie Holland, hon blev 15 år. Hennes pojkvän heter Halvor.

Föräldrar Ada och Eddie Holland. Han arbetar på en revisionsbyrå.

Sejer och Skarre åker hem till dem.

Annie var på väg hem till Anette, 4 km därifrån, för ett grupparbete men kom aldrig dit. Hon bor i Horgen, på en lanthandel.

Fadern antyder att något speciellt nyligen hänt, men modern motsäger honom. Annie var en mycket lovande handbollsspelare. Och spelade kornett. Men slutade plötsligt med allt. Och så gillade hon att passa små barn. Hon har en äldre syster.

Sejer och Skarre åker hem till Raymond Låke och hans sjuke far. Raymond berättar om en bil som vrålat förbi. Rena racerbilen. Det låg något på taket, kanske en skidbox.

De besöker lanthandeln. Anette är förtvivlad.

De frågar ut alla grannarna. Fritzner är en ungarl i slutet av 40-års åldern.

Familjen Ormak är invandrare. De kallar båda Annie för "pojkflicka". De har en kryddbütk.

Annies syster Sölvi har kommit hem. Hon är helt olika sin syster till utseende och sätt.

Halvor Muntz bor hemma hos sin farmor. Båda hans föräldrar är döda. Han jobbar på glassfabriken. Han berättar att hon gjorde slut flera gånger och att de knappast haft sex med varandra.

När de har gått försöker Halvor öppna en mapp på sin dator märkt "Annie". Den är låst med en kod. Han hoppas finna något i den, kanske något som var farligt för honom.

Telefonen ringer. En av grannarna, Henning Johnas, berättar att han kört Annie till Horgen Handel och Anette. När hon lämnade honom gick hon direkt till en person vid en motorcykel.
Henning Johnas säljer persiska mattor.

Sejer köper pennskrin och ritblock åt Ragnhild och Raymond för att de ska rita sina minnen av den bil som kommit vrålande.

En man kom och pratade med Raymond. Sedan dess påstår Raymond att bilen var röd och en Mercedes.

Raymond talar också om att var han som lagt sin jacka över den döda flickan.

Knut Jensvoll, Gneisveien åtta. Annies handbollstränare. Har suttit inne 18 månader för våldtäkt.

Sölvi är bara halvsystem till Annie. Sölvi har inte längre kontakt med sin far Axel Björk.

Sejer och Skarre åker hem till Axel Björk. Han har varit polis. Ada och Axel skildes då Sölvi var fem år. Axel blev alkis och miste allt, umgänget, huset och jobbet.

Eddie Holland åker till krematoriet och börjar prata med en förman. Han berättar hur hela processen går till. Eddie kan inte bestämma sig för hur han vill ha Annies jordfästning.

Bardy Snorrason är obducent och rättsmedicinare. Han har undersökt Annies döda kropp. Sejer vill genast ha information. Allt tyder på att Annie drunknat. Men att kanske någon velat få det att se ut som ett sexualbrott. Annie hade en stor tumör i vänster äggstock med spridning till levern. Elakartad, hon skulle inte ha levt länge till.

Polisen hämtar Halvor. Polisen behöver mer information. Sejer vill skapa sig en bättre bild av den mördade Anneli. Halvor tror att hon hade en hemlighet. Hade någon en hållhake på Anneli?
Anneli hade fobi för ormar.

Sejer och Skarre besöker Knuts Jensvoll, Annies handbollstränare som suttit inne 18 månader för våldtäkt.

Grannen Fritzner är ungarl och var attraherad av Annie. Smygtittade ibland.

Eddie Holland berättar att om en av ungarna som Annie tyckte särskilt mycket om, Emil, dog som tvååring, efter att ha satt i halsen och kvävts. Efter knöt sig allt för Annie och hon ville bara jogga och springa bort. Det skedde den 7 november.

Sejer och Skarre åker till Lundeby kyrka för att titta på Eskil Johnas grav. Matthandlarens son. Mamman har flyttat till Oslo.

Astrid Johnas har sybehörsaffär i västra Oslo. Magne, Eskils storebror, är 17 år och bor hos sin mor. Utanför butiken står en motorcykel. Lutad mot motorcykeln står Sölvi!

Farmodern har lyckats ta sig ut i skjulet och visar upp en ryggsäck hon hittat. Det är Annies försvunna ryggsäck. Plötsligt står Sejer i farstun. Halvor hämtas in för förhör. Han påstår att någon ställt ryggsäcken hos honom för att ha ska få skulden för mordet.

Sejer åker till sin kollega i grannkommunen, där Halvor växte upp. I december 1990 hade han ett självmord. Två bröder skickades till Bjerkeli barnhem och modern hamnade på psyket. Torkel Muntz

gjorde självmord genom att skjuta sig med ett hagelgevär genom halsen. Eller var det mord? Var det Halvor som ville befria sig och sin lillebror från faderns tyranni?

Sejers avdelningschef Holthemann vill att Halvor Muntz ska häktas. Sejer som tror att Halvor är oskyldig till mordet på Anneli får Hohlemann att lova att om fingeravtrycket på Annes bälte inte är Halvors så släpps han. Och även där får Konrad Sejer rätt.

Sejer söker upp den läkare som obducerade Eskil Johnas. Barnet hade fått ner två stycken hoprullade våffelhjärtan ner i halsen och kvävts av dessa.

Sejer besöker matthandlare Henning Kohnas frånskilda fru Astrid. Sejer vill prata om hur sonen Eskil dog. Hon minns hur Eskil och Henning skrek åt varandra. Hon minns något hemskt som Henning skrek. Astrid tycks tro att Henning orsakat sonens död.

Axel Björk, gör självmord, skjuter sig med en pistol i tinningen. En gammal Enfieldrevolver.

Halvor ger upp i sitt sökande efter lösenordet till den låsta mappen. Han köper hjälp på Ra Data. Snart är sifferkoden avslöjad. Tycks vara Annelis födelsedata.

Annie kan ha sett genom fönstret hur Henning och Eskil grälade och hur det gick till när Eskil dog. Det var kanske den händelsen som gjorde Annie så helt förändrad över en natt.

Halvor har läst Annes berättelse och vet nu vem som mördat henne.

Han åker till Henning Johnas butik och beställer en dyr matta. Som betalning ska han få en diskettkopia på Annes avslöjande. Henning blir rasande och slår ner och misshandlar Halvor. Han rullar in den medvetlösa pojken i en av sina mattor.

En mycket spännande och dramatisk avslutning där Sejer och Skarre jagar Johnas bil i vilken de hittar mattan och Halvor. Till sist bryter Henning Johnas ihop och erkänner att han inte klarat av den förskräckliga ungen Eskil utan tryckt ner stora våffelbitar i hans mun för att få honom tyst.

Sedan tog han upp Annie i sin bil och då fick han reda på att Annie sett hur han dödade Eskil. Hon vill att han ska tala om allt för polisen för att få frid. Sedan säger hon att ingen utan hon själv vet vad som hänt och det blir hennes dödsdom.

Halvor är mycket illa tilltygad av Hennings misshandel men överlever.

Och sedan slutar boken med att Ragnhild än en gång följer med Raymond hem i hans bil. Hon kan inte motstå lockelsen i erbjudandet om att få se nya babykaniner. Varken hennes föräldrar eller någon annan vuxen ser vad som händer.

Varför är Eddie Holland så enveten om att Annes kropp ska kremas?

s.50 Ett foto av en äldre kvinna med en pojke i famnen. Sannolikt hans mor. Barnet hade tydliga mongoloida drag och kvinnans ålder hade kanske blivit Raymonds öde" (50).

"som fick de förskrämda hönsen från Barnavårdsnämnden att omedelbart dra sig tillbaka" (113)

Här träder Jacob Skarre tydligare fram, född och uppväxt i Søgne på det vänliga Sörlandet.

Eskil Johnas var ett tvåårigt barn som bara Annie ville passa. Och som plötsligt dog, alldeles ensam fastspänd i en stol, utan att någon kunde hjälpa honom. Han kunde aldrig sitta still. Någonting låg över Annie som ett lock.

Recension av Helena Genberg i DAST <http://www.dast.nu/recension/se-dig-inte-om>

Dantes bibliotek <http://dantesbibliotek.se/2011/07/15/jag-premiarlaste-karin-fossum/>